

Εισαγωγή στην Βιοπληροφορική

Πρώτο Σύνολο Ασκήσεων

Λουδάρος Ιωάννης (1067400) - Χριστίνα Κρατημένου (1067495)

Μπορείτε να δείτε την τελευταία έκδοση του Project εδώ ή σκανάροντας τον κωδικό QR που βρίσκεται στην επικεφαλίδα.

Περιγραφή Αναφοράς

Παρακάτω παραθέτω τις απαντήσεις μου στο “Πρώτο Σύνολο Ασκήσεων” του μαθήματος “Εισαγωγή στην Βιοπληροφορική” καθώς και σχόλια τα οποία προέκυψαν κατά την εκπόνηση του.

Περιεχόμενα

1. Ερώτημα 1	3
Introduction to the Bioinformatics Armory	3
GenBank Introduction	4
Data Formats	5
New Motif Discovery	6
Pairwise Global Alignment	7
FASTQ format introduction	8
Read Quality Distribution	9
Protein Translation	10
Read Filtration by Quality	11
Complementing a Strand of DNA	12
Suboptimal Local Alignment	13
Base Quality Distribution	14
Global Multiple Alignment	15
Finding Genes with ORFs	16
Base Filtration by Quality	17
2. Ερώτημα 2	18
Παρατηρήσεις για την χρήση του εργαλείου	18
Παρατηρήσεις σε σχέση με τα αποτελέσματα	18
3. Ερώτημα 3	19

Υποερώτημα (α)	19
<i>Ο Αλγόριθμος</i>	19
<i>Παρατηρήσεις</i>	19
Υποερώτημα (β)	19
<i>Ο Αλγόριθμος</i>	19
<i>Παρατηρήσεις</i>	20
4. Ερώτημα 4	20
Τα Θέματα που Εντοπίστηκαν	20
Διαθέσιμες Λύσεις	20
5. Ερώτημα 5	21
<i>Ο Αλγόριθμος</i>	21
<i>Παρατηρήσεις</i>	21
5. Ερώτημα 6	22
Υποερώτημα (α)	22
<i>Δημιουργία Πίνακα Βαθμολογίας Στοίχισης</i>	22
<i>Traceback Πίνακα και Παραγωγή στοίχισης</i>	22
<i>Παρατηρήσεις</i>	23
Υποερώτημα (β)	23
<i>Ο Αλγόριθμος</i>	23
<i>Παρατηρήσεις</i>	23
7. Ερώτημα 7	24
Ελέγχουμε τον ισχυρισμό της εκφώνησης	24
Διατύπωση Αλγορίθμου	25
Υλοποίηση	25
8. Ερώτημα 8	26
SARS-CoV-2	26
Bat-RaTG13	26
Μέγιστη κοινή Υποακολουθία	26
9. Ερώτημα 9	27

Απαντήσεις

1. Ερώτημα 1

Introduction to the Bioinformatics Armory

Στο ερώτημα αυτό γίνεται αναφορά του εργαλείου DNA STATS του Sequence Manipulation Suite.

The screenshot shows the SMS DNA Stats interface. It features a text area for pasting sequences, with a sample sequence provided. Below the text area are buttons for 'Submit', 'Clear', and 'Reset'. A note states: "This page requires JavaScript. See browser compatibility. You can mirror this page or use it off-line." At the bottom, there's a timestamp: "Sun 14 Jun 00:36:59 2020" and a note: "Valid XHTML 1.0; Valid CSS".

Pattern:	Times found:	Percentage:
g	216	24.69
a	220	25.14
t	215	24.57
c	224	25.60
n	0	0.00
u	0	0.00
r	0	0.00
y	0	0.00
s	0	0.00
w	0	0.00
k	0	0.00
m	0	0.00
b	0	0.00
d	0	0.00
h	0	0.00
v	0	0.00
gg	50	5.72
ga	50	5.72
gt	53	6.06
gc	63	7.21
gn	0	0.00
gg	55	6.29
aa	56	6.41
at	56	6.41
ac	52	5.95
an	0	0.00
tg	50	5.72
ta	56	6.41
tt	58	6.64
tc	51	5.84
tn	0	0.00
cg	60	6.86
ca	58	6.64
ct	48	5.49
cc	58	6.64
cn	0	0.00
ng	0	0.00
na	0	0.00
nt	0	0.00
nc	0	0.00
nn	0	0.00
g,c	440	50.29
a,t	435	49.71
r,y,s,w,k	0	0.00
b,h,d,v,n	0	0.00
r,y,s,w,k,m,b,d,h,v,n	0	0.00

Όπως φαίνεται στις εικόνες αριστερά, η χρήση του εργαλείου είναι ιδιαίτερα απλή. Για να το δοκιμάσουμε αρκεί να κατεβάσουμε το Dataset του προβλήματος. Υστερα απλά αντιγράφουμε τα περιεχόμενα του Dataset μέσα στο πλαίσιο κειμένου, πατάμε “submit” και μας επιστρέφεται η ανάλυση που φαίνεται παρακάτω.

Όπως φαίνεται αριστερά, στο συγκεκριμένο Dataset, υπάρχουν:

Βάση	Πλήθος
Αδενίνη	220
Θυμίνη	215
Κυτοσίνη	224
Τουανίνη	216

GenBank Introduction

Σε αυτό το ερώτημα μαθαίνουμε πως να κάνουμε απλά ερωτήματα με περιορισμούς στην GenBank.

Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε την ιστοσελίδα της GeoBank και να κάνουμε την αναζήτηση μας μέσω γραφικού περιβάλλοντος. Μπορούμε επίσης να χρησιμοποιήσουμε το Entrez, μια μηχανή αναζήτησης που μπορεί να χρησιμοποιηθεί μέσω της Biopython.

Μπορούμε να διακρίνουμε στις αντίστοιχες εικόνες την διαδικασία της αναζήτησης. Συγκεκριμένα, το παράδειγμα που διατίθεται από τη ROSALIND επιστρέφει 54 αποτελέσματα.

```
1 from Bio import Entrez
2 Entrez.email = "your_name@your_mail_server.com"
3 handle = Entrez.esearch(db="nucleotide", term='''Zea
mays''[Organism] AND rbcL[Gene] ')
4 record = Entrez.read(handle)
5 record["Count"]
```

Data Formats

Σε αυτό το πρόβλημα εμβαθύνουμε στο [Format](#) που χρησιμοποιούν οι απαντήσεις των ερωτημάτων της GenBank. Επίσης γνωρίζουμε το εργαλείο [GenBank to FASTA](#).

Sequence Manipulation Suite: GenBank to FASTA

GenBank to FASTA accepts a GenBank file as input and returns the entire DNA sequence in FASTA format. Use this program when you wish to quickly remove all of the non-DNA sequence information from a GenBank file.

Paste the contents of one or more GenBank files into the text area below. Input limit is 200,000,000 characters.

```

LOCUS  SUSTFASCIN 2320 bp mRNA    INV 14-MAR-2000
DEFINITION Strongylocentrotus purpuratus fascin (FSCN1) mRNA; complete cds.
ACCESSION L12047
VERSION L12047.1 GI:161470
KEYWORDS actin bundling protein; fascin; SUSTFASCIN; SUSTFASCIN mRNA
SOURCE Strongylocentrotus purpuratus
ORGANISM Strongylocentrotus purpuratus
Eukaryota; Metazoa; Echinodermata; Echinozoa; Echinoidea; Echinacea; Echinoids; Strongylocentrotidae; Strongylocentrotus
REFERENCE 1 (bases 1 to 2320)
AUTHORS Kane,R.E.
TITLE Actin polymerization and interaction with other proteins in temperature-induced gelation of sea urchin egg extracts
JOURNAL J. Mol. Biol. 71 (3), 704-714 (1976)
MEDLINE 77051438
REFERENCE 2 (bases 1 to 2320)
AUTHORS Bryan,J. and Kane,R.E.
TITLE Separation and interaction of the major components of sea urchin
aspects
JOURNAL J. Mol. Biol. 125 (2), 207-224 (1978)
MEDLINE 79091184
REFERENCE 3 (bases 1 to 2320)
AUTHORS Bryan,J., Edwards,R., Matsudaira,P., Otto,J. and Wulfkuhle,J.
TITLE Farnesin, an echinoid actin-bundling protein, is a homolog of the
Drosophila singe gene product
JOURNAL Proc. Natl. Acad. Sci. U.S.A. 90 (19), 9115-9119 (1993)
MEDLINE 94022326
FEATURES
source 1.2320
        /organism="Strongylocentrotus purpuratus"
        /db_xref="taxon:7668"
        /def="Strongylocentrotus larva"
gene 1.2320
        /gene="FSCN1"
CDS 85..1575
        /def="cDNA"
        /function="actin bundling protein"
        /note="putative"
        /codon_start=1

```

Submit Clear Reset

*This page requires JavaScript. See browser compatibility.
You can mirror this page or use it off-line.

[new window](#) | [home](#) | [citation](#)

Sun 14 Jun 00:36:20 2020
Valid XHTML 1.0, Valid CSS

Το Format που χρησιμοποιεί η GenBank μας δίνει πολλές πληροφορίες που πιθανόν να μη χρειαζόμαστε. Το GenBank to FASTA μας επιστρέφει μια επιστρέφει την ακολουθία των βάσεων ώστε να την εκμεταλλευτούμε όπως θέλουμε.

Not Secure — bioinformatics.org

New Motif Discovery

Γνωρίζουμε το εργαλείο MEME (Multiple Em for Motif Elicitation).

Το εργαλείο MEME είναι ένα εργαλείο για να βρίσκουμε μοτίβα μέσα σε συμβολοσειρές. Αφού δώσουμε το input (είτε σε μορφή αρχείου, είτε χρησιμοποιώντας το πλαίσιο κειμένου), το MEME εκτελεί για εμάς ένα “job”. Τα αποτελέσματα αυτού μπορούμε να τα δούμε σε διαφορετικές μορφές, όπως φαίνεται και στην δεύτερη εικόνα. Ενδεικτικά μπορείτε να δείτε πως φαίνονται οι παρακάτω μορφές κάνοντας κλικ στα αντίστοιχα κουμπιά:

MEME HTML Output

MAST HTML Output

Pairwise Global Alignment

Σε αυτό το σημείο, μαθαίνουμε για ένα εργαλείο ολικής στοίχισης ακολουθιών RNA και DNA, το **Needle**.

The screenshot shows the EMBL-EBI Bioinformatics Tools website with the URL <https://www.ebi.ac.uk/bioinformatics/tools/align/pairwise>. The page title is "Pairwise Sequence Alignment". It includes a brief description of what pairwise sequence alignment is used for, a note about multiple sequence alignment (MSA), and sections for "Global Alignment" and "Local Alignment". Under "Global Alignment", it lists "Needle (EMBOSS)", "Stretcher (EMBOSS)", and "GGSEARCH2SEQ". Under "Local Alignment", it lists "Water (EMBOSS)" and "Matcher (EMBOSS)". A cookie consent banner at the bottom states: "This website requires cookies, and the limited processing of your personal data in order to function. By using the site you are agreeing to this as outlined in our Privacy Notice and Terms of Use." with a link to "I agree, dismiss this banner".

Μπορείτε να δείτε παρακάτω τα αποτελέσματα του παραδείγματος που προσφέρει το εργαλείο.

Example job

The screenshot shows the EMBOSS Needle web interface with the URL <https://www.ebi.ac.uk/emboss/needle>. The page title is "EMBOSS Needle". It has tabs for "Input form", "Web services", "Help & Documentation", and "Bioinformatics Tools FAQ". The main content area is titled "Pairwise Sequence Alignment" and says "EMBOSS Needle reads two input sequences and writes their optimal global sequence alignment to file." It has three main input sections: "STEP 1 - Enter your protein sequences", "STEP 2 - Set your pairwise alignment options", and "STEP 3 - Submit your job". In "STEP 1", there's a dropdown menu "Enter a pair of" set to "PROTEIN" and a text area for pasting sequences. In "STEP 2", there's a dropdown menu "OUTPUT FORMAT" set to "pair". In "STEP 3", there's a checkbox "Be notified by email (Tick this box if you want to be notified by email when the results are available)" and a "Submit" button.

FASTQ format introduction

To FASTQ είναι άλλο ένα format για αναπαράσταση βιολογικών ακολουθιών. Εδώ βλέπουμε εργαλεία για την μετατροπή του FASTQ στο γνωστό μας FASTA.

The screenshot shows the "Online sequence conversion tool" interface. It has a sidebar with "Automatic Sequence Annotation" and "Easy Drag-n-drop Operation". The main area shows "Convert from: abi" to "to: clustal". Below this is a table of file formats:

Format	About format
abi	Reads the ABI "Sanger" capillary sequence traces files, including the PHRED quality scores for the base calls. This allows ABI to FASTQ conversion. Note each ABI file contains one and only one sequence (so there is no point in indexing the file).
abi-trim	Same as "abi" but with quality trimming with Mott's algorithm.
ace	Reads the contig sequences from an ACE assembly file. Uses Bio.Sequencing.Ace internally clustal. The alignment format of Clustal X and Clustal W. See also the Bio.Clustalw module.
cif-atom	Uses Bio.PDB.MMCIFParser to determine the (partial) protein sequence as it appears in the structure based on the atomic coordinates.
cif-seqres	Reads a macromolecular Crystallographic Information File (mmCIF) file to determine the complete protein sequence as defined by the .pdbx_poly_seq_scheme records.
clustal	The alignment format of Clustal X and Clustal W.
embl	The EMBL flat file format. Uses Bio.GenBank internally.
fasta	This refers to the input FASTA file format introduced for Bill Pearson's FASTA tool, where each record starts with a '>' line. Resulting sequences have a generic alphabet by default.

Τέτοια εργαλεία είναι για παράδειγμα το sequenceconversion.bugaco.com ή το FASTQ to FASTA του usegalaxy.org.

Αριστερά μπορείτε να δείτε τα δύο αυτά εργαλεία. Μπορείτε επίσης να δείτε ένα παράδειγμα εκτέλεσης κάνοντας κλικ στο παρακάτω κουμπί. Εκεί θα βρείτε το αρχείο εισόδου ως "fastq_example.fq" και το αποτέλεσμα ως "fasta_result.fasta".

The screenshot shows the Galaxy web interface with the "Tools" menu open. Under "GENERAL TEXT TOOLS", "FASTA/FASTQ", and "GENOMICS ANALYSIS", the "FASTQ to FASTA" tool is selected. The tool configuration includes:

- Input FASTQ file:** A batch mode input field with "No fastqsanger.fastqsanger.gz" selected.
- Discard sequences with unknown (N) bases:** Set to "yes".
- Rename sequence names in output file (reduces file size):** Set to "yes".
- Execute:** A button to run the tool.
- What it does:** A description of the tool's function.
- Example:** An example of Solexa FASTQ data and its conversion to FASTA.

FASTQ to FASTA

Read Quality Distribution

Σειρά έχει ο έλεγχος ποιότητας. Υπάρχουν μετρικές οι οποίες μας δείχνουν την ποιότητα της ακολουθίας μας, ώστε να δούμε αν θα εξαγουμε από αυτή σωστά δεδομένα. Παρακάτω βλέπουμε εικόνες από το εργαλείο FASTQC.

The screenshot shows the Babraham Bioinformatics website with a blue header. Below the header, there's a navigation bar with links to About, People, Services, Projects, Training, and Publications. The main content area is titled "Download Babraham Bioinformatics Projects". It contains sections for "ASAP Performing allele-specific alignments in Next-Gen Sequencing samples with mixed genetic background", "Bareback A tool to shuffle low complexity sequence to the end of Illumina sequencing runs", and "Bismark A bisulfite read mapper and methylation caller". Each section lists download links for various files like README, User Guides, and tar.gz archives.

Μπορείτε να δείτε τα αποτελέσματα του Sample Dataset που δίνεται από τη Rosalind, πατώντας παρακάτω:

FASTQC Results

The screenshot shows the FastQC software window. At the top, it says "FastQC" and "FastQC High Throughput Sequence QC Report Version: 0.11.9". Below that, it shows copyright information: "© Simon Andrews, Pierre Lindenbaum, Brian Howard, Phil Ewels 2011–17, www.bioinformatics.babraham.ac.uk/projects/" and details about the software's dependencies: "Picard BAM/SAM reader ©The Broad Institute, 2013", "BZip decompression ©Matthew J. Francis, 2011", "Base64 encoding ©Robert Harder, 2012", and "Java HDF5 reader ©ETH, CISD and SIS, 2007–14". At the bottom, there's a message: "Use File > Open to select the sequence file you want to check".

Protein Translation

Το πακέτο SMS 2 που είχαμε χρησιμοποιήσει από το πρώτο κιόλας ερώτημα, έχει εργαλείο μετάφρασης που μπορεί να μετατρέψει μια αλληλουχία βάσεων, σε αλληλουχία αμινοξέων. Χρησιμοποιούμε λοιπόν το εργαλείο **Translate**.

Sequence Manipulation Suite:
Translate

Translate accepts a DNA sequence and converts it into a protein in the reading frame you specify. Translate supports the entire IUPAC alphabet and several genetic codes.

Paste a raw sequence or one or more FASTA sequences into the text area below. Input limit is 200,000,000 characters.

```
>sample sequence
gckucgcgagarty

>sample sequence 2
ggwggggggggtgcgaggaaatggacgtggtagttgtcgccggcagctgccaggagaatgcacaaaaaa
taacatgtataatcacgacaaactaccctggtgatgtctgtatattacttgttatttttcgticatctccggcg
```

Submit Clear Reset

- Translate in reading frame 1 on the direct strand.
- Use the standard (1) genetic code.

*This page requires JavaScript. See [browser compatibility](#).
*You can [mirror this page](#) or use it off-line.

Sun 14 Jun 00:37:01 2020
Valid XHTML 1.0: Valid CSS

[new window](#) | [home](#) | [citation](#)

Όπως βλέπουμε αριστερά, εισάγουμε στο πλαίσιο κειμένου τις αλληλουχίες βάσεων, και μας επιστρέφεται η αλληλουχία των αμινοξέων.

Not Secure — bioinformatics.org

Translate results

```
>rf 1 sample sequence
ACDEF

>rf 1 sample sequence 2
GGGGGEEDVVVVAARRSSKKNNMIIITTTTW*CC**YYLLFFSSSSRRRQQHHLLL
LPPPP
```

Read Filtration by Quality

Όταν έχουμε κακή ποιότητα αλληλουχιών, μπορούμε να φίλτράρουμε τα δεδομένα μας ώστε να κρατήσουμε μόνο τα αξιόλογα. Αυτό μπορούμε να το καταφέρουμε μέσω του εργαλείου **FASTQ Quality Filter**.

The screenshot shows the Galaxy web interface. On the left, the 'Tools' sidebar is open, showing categories like 'GENERAL TEXT TOOLS', 'FASTA/FASTQ', and 'COMMON GENOMICS TOOLS'. In the center, a tool configuration panel for 'Filter by quality' is displayed. It shows the input file 'sample.fq' and the output file '2: Filter by quality on data 1'. A note indicates that the tool uses this input: '1: (unavailable) sample.fq'. Below this, it says 'It produces this output: 2: Filter by quality on data 1'. A message at the bottom states: 'You can check the status of queued jobs and view the resulting data by refreshing the History panel. When the job has been run the status will change from "running" to "finished" if completed successfully or "error" if problems were encountered.' On the right, the 'History' panel shows the workflow: '1: sample.fq' leads to '2: Filter by quality on data 1'. A green checkmark icon indicates the filter was executed successfully.

A terminal window titled 'sample.fq' displays the contents of a FASTQ file. The sequence starts with '@Rosalind_0049_1' followed by the sequence data: 'GCAGAGACCACTAGATGTGTTGCGGACGGTCGGCTCCATGTGACACAG'. This is followed by a plus sign ('+') and the quality score line: 'FD@G;C<AI?4BA:=>C<G=:AE=><A??>764A8B797@A:58:527+,'. The next sequence starts with '@Rosalind_0049_2' and so on. The file contains several entries, each starting with a header line and followed by sequence, plus sign, and quality score lines.

A terminal window titled 'display' shows the same FASTQ file content as the previous terminal window. It includes the header lines, sequence data, plus signs, and quality scores for multiple reads, including '@Rosalind_0049_1' through '@Rosalind_0049_3'.

Αριστερά βλέπουμε το εργαλείο, το οποίο χρησιμοποιούμε, τα δεδομένα εισόδου, και τελικά, τα φίλτραρισμένα δεδομένα.

Complementing a Strand of DNA

Σε μια αλυσίδα DNA, γνωρίζουμε ότι οι βάσεις σχηματίζουν συμπληρωματικά ζεύγη. Χρησιμοποιούμε το εργαλείο Reverse Complement του SMS 2 πακέτου, ώστε να πάρουμε το αντεστραμμένο συμπλήρωμα μιας αλυσίδας.

The screenshot shows the SMS web interface with the 'Reverse Complement' tool selected. The input sequence is:

```
>Rosalind_64
ATAT
>Rosalind_48
GCATA
```

The dropdown menu shows 'reverse-complement' selected. Below the input area, there is a note about JavaScript compatibility and a link to mirror the page.

Χρησιμοποιώντας το Sample Dataset που δίνει η Rosalind, παίρνουμε το αποτέλεσμα που περιμέναμε. Ότι δηλαδή, μια από τις δύο ακολουθίες, ταυτίζεται με το αντεστραμμένο συμπλήρωμα της.

The screenshot shows the results of the Reverse Complement search on bioinformatics.org. The output is:

```
Reverse Complement results
>Rosalind_64 reverse complement
ATAT
>Rosalind_48 reverse complement
TATGC
```

Suboptimal Local Alignment

Μεταξύ δύο ακολουθιών, μπορούμε να βρούμε πολλαπλά εναλλακτικά τοπικά ταιριάσματα με το εργαλείο Lalign.

The screenshot shows the LALIGN web interface. At the top, there's a navigation bar with links for EMBL-EBI Services, Research, Training, Industry, About us, and Bioinformatics Tools FAQ. Below that is a main header "LALIGN" and a sub-header "Pairwise Sequence Alignment". A sub-sub-header "LALIGN finds internal duplications by calculating non-intersecting local alignments of protein or nucleotide sequences." follows. The main content area is divided into sections:

- STEP 1 - Enter your protein sequences:** A dropdown menu set to "PROTEIN". Below it is a text area containing a protein sequence: >Rosalind_12 GACTCCTTGTTCGCCTAAATAGATACATATTACTCTTGACTCTTGTGGCCTAAATAGATACA TTTTGCGACTCCACGAGTGATTGTA
- Or, upload a file:** A "Choose File" button.
- AND**: A section for entering the second protein sequence. It contains a text area with a sequence: >Rosalind_37 ATGGACTCCTTGTTCGCCTAAATAGATACATATTCAACAAAGTGTGCACTTAGCCTGCCGACTCC TTTGTTGCCTAAATAGATACATATTG
- Or, upload a file:** A "Choose File" button.
- STEP 2 - Set your pairwise alignment options:** A note stating "The default settings will fulfill the needs of most users." and a "More options..." link.
- STEP 3 - Submit your job:** A checkbox for "Be notified by email (Tick this box if you want to be notified by email when the results are available)" and a "Submit" button.

Αριστερά βλέπουμε την χρήση του εργαλείου.

Μπορείτε να δείτε τα αποτελέσματα χρήσης του εργαλείου παρακάτω:

LALIGN Results

Base Quality Distribution

Ανάλυση ποιότητας μπορούμε να κάνουμε και σε επίπεδο εμφανίσεων βάσεων. Χρησιμοποιούμε παρακάτω το εργαλείο FASTQC για άλλη μια φορά.

Μπορείτε παρακάτω να δείτε το sample Dataset της Rosalind καθώς και τα αποτελέσματα του FASTQC.

FASTQC Results

Global Multiple Alignment

Σε αυτό το παράδειγμα χρησιμοποιούμε το Clustal Omega. Ένα εργαλείο για Multiple Sequence Alignment. Είναι συνέχεια του παροχημένου πλέον εργαλείου ClustalW2.

The screenshot shows the Clustal Omega web interface. At the top, there's a navigation bar with links for EMBL-EBI Services, Research, Training, Industry, About us, and Bioinformatics Tools FAQ. Below that is a sub-navigation bar for Tools > Multiple Sequence Alignment > Clustal Omega. The main content area is titled "Multiple Sequence Alignment". It contains a note about Clustal Omega being a new multiple sequence alignment program that uses seeded guide trees and HMM profile-profile techniques to generate alignments between three or more sequences. It also mentions that for two sequences, pairwise sequence alignment tools should be used instead. An "Important note" states that the tool can align up to 4000 sequences or a maximum file size of 4 MB. The "STEP 1 - Enter your input sequences" section has a text area where sequences are pasted. The sequences shown are from Rosalind datasets 18, 23, 51, and 55. Below this is a file upload section with a placeholder "Or, upload a file: Choose File... no file selected". There are buttons for "Use a example sequence", "Clear sequence", and "See more example inputs". The "STEP 2 - Set your parameters" section includes an "OUTPUT FORMAT" dropdown set to "ClustalW with character counts". A note says "The default settings will fulfill the needs of most users." and a "More options..." link. The "STEP 3 - Submit your job" section has a checkbox for "Be notified by email" and a "Submit" button. At the bottom, there's a footer with a license notice.

Όπως βλέπουμε, παίρνοντας τις ακολουθίες που δίνονται από τη Rosalind και δίνοντας τες στο Clustal Omega, μας επιστρέφεται η πολλαπλή στοίχιση που προκύπτει.

The screenshot shows the Clustal Omega web interface after a job has been submitted. The top navigation and sub-navigation bars are identical to the previous screenshot. The main content area is titled "Results for job clustalo-l20220501-233053-0227-74084013-p1m". Below this is a navigation bar with tabs for Alignments, Result Summary, Guide Tree, Phylogenetic Tree, Results Viewers, and Submission Details. The "Alignments" tab is active. There are buttons for "Download Alignment File" and "Hide Colors". The main content area displays the CLUSTAL W(1.2.4) multiple sequence alignment. The sequences shown are Rosalind_7, Rosalind_51, Rosalind_23, Rosalind_18, and Rosalind_28. The alignment shows the sequences with their respective lengths (49, 49, 49, 48, 50) and a color-coded representation of the sequence identities. A note at the bottom says "PLEASE NOTE: Showing colors on large alignments is slow."

Finding Genes with ORFs

Από μια αλληλουχία βάσεων RNA μπορούμε να ανιχνεύσουμε κωδικόνια ώστε να περάσουμε σε μια συμβιολοσειρά πρωτεΐνης.

Sequence Manipulation Suite:
ORF Finder

ORF Finder searches for open reading frames (ORFs) in the DNA sequence you enter. The program returns the range of each ORF, along with its protein translation. Use ORF Finder to search newly sequenced DNA for potential protein encoding segments. ORF Finder supports the entire IUPAC alphabet and several genetic codes.

Paste the text into the text area below. Input limit is 100,000,000 characters.

```
AGCCATGTAGCTA...TCAGTAGCTCT
```

Submit Clear Reset

- ORFs can begin with: any codon .
- Search for ORFs in reading frame 1 on the direct strand.
- Only return ORFs that are at least 30 codons long.
- Use the standard (1) genetic code.

*This page requires JavaScript. See browser compatibility.
*You can mirror this page or use it off-line.

Sun 14 Jun 00:36:59 2020
Valid XHTML 1.0; Valid CSS

[new window](#) | [home](#) | [citation](#)

[Sequence Manipulation Suite](#)

Αριστερά βλέπουμε το εργαλείο, το οποίο χρησιμοποιούμε, τα δεδομένα εισόδου, και τελικά, τα κωδικόνια που ανιχνεύτηκαν.

bioinformatics.org

ORF Finder results

Results for 96 residue sequence "Untitled" starting "AGCCATGTAG"

>ORF number 1 in reading frame 1 on the reverse strand extends from base 1 to base 48.
CTGAGATGCTACTCGATCATTCAAGCTTATTCCAAAAGAGACTCTAA

>Translation of ORF number 1 in reading frame 1 on the reverse strand.
LRCYSDHSGLFQKRL*

>ORF number 2 in reading frame 1 on the reverse strand extends from base 49 to base 81.
TCCAAGTCGGGGTCATCCCCATGTAACCTGA

>Translation of ORF number 2 in reading frame 1 on the reverse strand.
SKSRGHPHVT*

>ORF number 3 in reading frame 1 on the reverse strand extends from base 82 to base 96.
GTTAGCTACATGGCT

>Translation of ORF number 3 in reading frame 1 on the reverse strand.
VSYMA

Base Filtration by Quality

Εδώ χρησιμοποιούμε το FASTQ Quality Trimmer. Ένα εργαλείο το οποίο τριμάρει την ακολουθία μας σύμφωνα με παραμέτρους που έχουν να κάνουν με την ποιότητα.

The screenshot shows the Galaxy web interface with the following details:

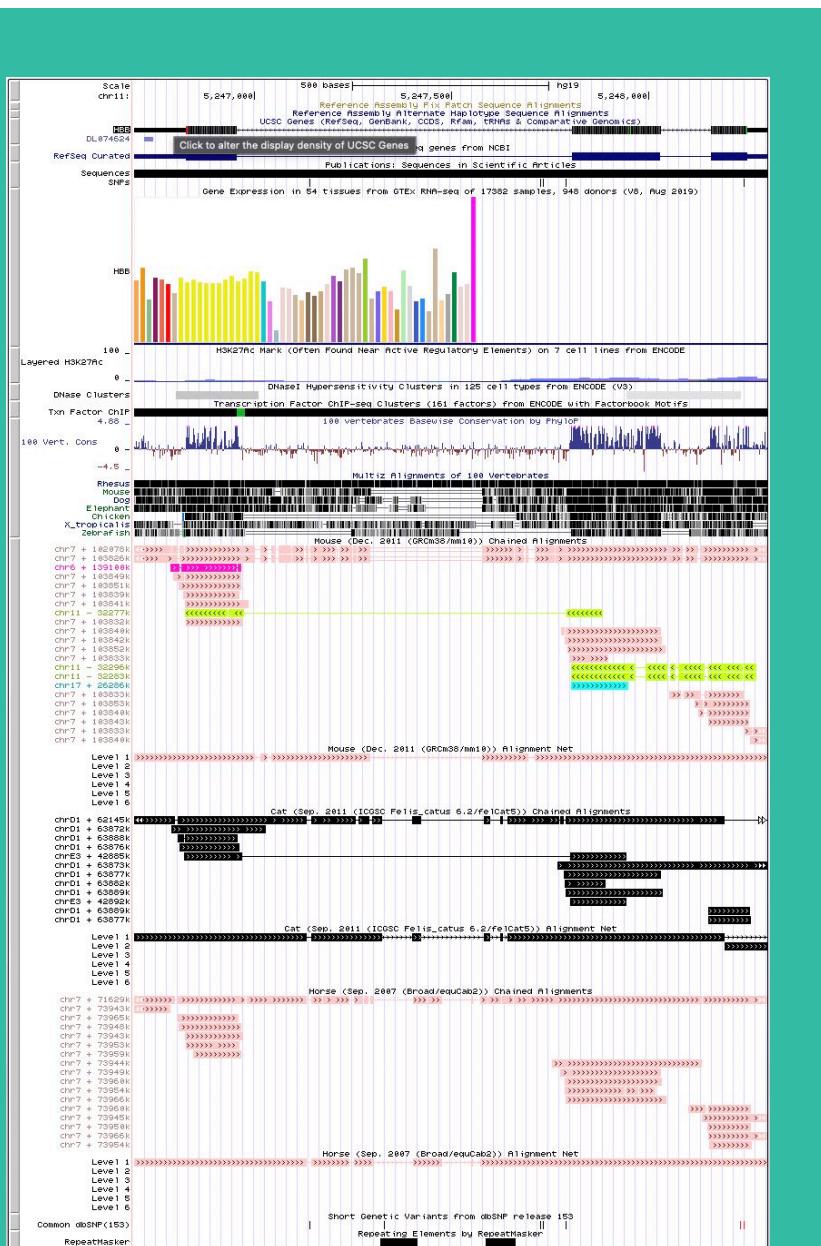
- Header:** Galaxy logo, Workflow, Visualize, Shared Data, Help, User, Notifications, and a progress bar showing 0%.
- Left Sidebar (Tools):**
  - General categories: Tools, Get Data, Send Data, Collection Operations.
  - Sub-categories under GENERAL TEXT TOOLS: Text Manipulation, Filter and Sort, Join, Subtract and Group, Datamash.
  - Sub-categories under GENOMIC FILE MANIPULATION: FASTA/FASTQ, FASTQ Quality Control, SAM/BAM, BED, VCF/BCF, Nanopore, Convert Formats, Lift-Over.
  - Sub-categories under COMMON GENOMICS TOOLS: Interactive tools, Operate on Genomic Intervals.
- Middle Panel (Tool Configuration):** The "FASTQ Quality Trimmer" tool is selected. The configuration form includes:
  - Tool inputs: FASTQ File (5: FASTQ Quality Trimmer on data 3).
  - Trimming parameters:
    - Keep reads with zero length: No
    - Trim ends: 5' and 3'
    - Window size: 1
    - Step size: 1
    - Maximum number of bases to exclude from the window during aggregation: 0
    - Aggregate action for window: min score
    - Trim until aggregate score is: >= 0.0
  - Email notification: No
- Right Panel (History):** The "Unnamed history" section shows:
  - 2 shown, 3 deleted
  - 1.64 KB
  - Recent items:
    - 5: FASTQ Quality Trimmer on data 3
    - 3: sample.fq

Μπορείτε να δείτε την είσοδο, καθώς και την έξοδο που παράγει το εργαλείο παρακάτω:

FASTQ Quality Trimmer Results

2. Ερώτημα 2

Σε αυτό το ερώτημα πραγματοποιούμε στοίχιση ακολουθιών μέσα από το εργαλείο Genome Browser που δίνεται από τον διαδικτυακό τόπο UCSC.

Παρατηρήσεις για την χρήση του εργαλείου

Παρατηρήθηκε ότι κάνοντας κλικ στον σύνδεσμο Genome Browser από το header της ιστοσελίδας οδηγούσε από προεπιλογή στο hg39. Χρειάστηκε η πλοιόγηση σε αυτό, από το body της ιστοσελίδας ώστε να δοθεί η επιολογία να αλλάξει η έκδοση του Human Assembly.

Παρατηρήσεις σε σχέση με τα αποτελέσματα

Αριστερά μπορούμε να δούμε τα αποτελέσματα της στοίχισης της ακολουθίας ζευγών βάσεων που αποτελούν το γονίδιο HBB στον άνθρωπο, με τις αντίστοιχες ακολουθίες στο άλογο, τη γάτα και το ποντίκι. Πατώντας τα παρακάτω κουμπιά φαίνονται καθαρά τα αποτελέσματα ξεχωριστά για το κάθε είδος που εξετάζοτας.

Όπως μας γίνεται φανερό, υπάρχει μεγαλύτερη αντιστοιχία με το ποντίκι. Κάτι το οποίο είναι αναμενόμενο αφού εξετάζοντας το

“UCSC SPECIES TREE AND CONNECTED ASSEMBLY HUBS”

βλέπουμε ότι ο κοινός μας πρόγωνος είναι πιο πρόσφατος από τον αντίστοιχο που μας συνδέει με το άλογο και την γάτα.

Στοίχιση Άνθρωπος - Άλογο

Στοίχιση Άνθρωπος - Γάτα

Στοίχιση Άνθρωπος - Ποντίκι

3. Ερώτημα 3

Υποερώτημα (α)

Ο Αλγόριθμος

1. Δημιουργούμε το δέντρο επιθεμάτων της συμβολοσειράς T σε $O(|T|)$ χρόνο ($|T|=n$ σύμφωνα με την εκφώνηση)
2. Ξεκινώντας από τη ρίζα, σύγκρινε έναν προς έναν τους χαρακτήρες του P , ακολουθώντας το κατάλληλο μονοπάτι.
  - 2.1. Εάν εμφανιστεί κάποιο μη-ταίριασμα, τότε το πρότυπο δεν εμφανίζεται στην ακολουθία.
  - 2.2. Διαφορετικά,
    - 2.2.1. Αν κάποιο από τα φύλλα που βρίσκονται κάτω από τον κόμβο του τελευταίου χαρακτήρα έχει τιμή $< k$, επέστρεψε **Αληθές**.
    - 2.2.2. Διαφορετικά επέστρεψε **Ψευδές**.

Παρατηρήσεις

Ο αλγόριθμος που μόλις περιγράψαμε απαντάει στο ερώτημα. Σε χρόνο $O(n)$ δημιουργεί το δέντρο επιθεμάτων (στο βήμα 1) και σε χρόνο $O(m)$ εντοπίζει τα φύλλα που περιέχουν τις ενδιαφέρουσες τιμές που θα συγκρίνουμε με το k .

Υποερώτημα (β)

Ο Αλγόριθμος

1. Δημιουργούμε το γενικευμένο δέντρο επιθεμάτων με όλες τις λέξεις του κειμένου, βάζοντας τες με την σειρά που εμφανίζονται στο κείμενο.
2. Φτιάχνουμε μια λίστα A , για τις μικρότερες συμβολοσειρές που εμφανίζονται μόνο μία φορά στο κείμενο.
3. Κατά την προεπεξεργασία σημειώνουμε:
  1. Σε κάθε φύλλο, το βάθος του.
  2. Σε κάθε ενδιάμεσο κόμβο, το βάθος του(v), καθώς και το βάθος φύλλου-απογόνου του με το ελλάχιστο βάθος, σε μια μεταβλητή d .
4. Για κάθε μονοπάτι που ξεκινάει από τη ρίζα, άρχισε να το διαπερνάς.
  1. Σε κάθε κόμβο που συναντάς, να επιλέγεις τον επόμενο που έχει το μικρότερο δυνατό βάθος (άλλα όχι το ίδιο με τον τρέχοντα κόμβο), μέχρι να φτάσεις σε ένα φύλλο.
  2. Μόλις φτάσεις στο φύλλο, αποθήκευσε τις ετικέτες που συνάντησες στο μονοπάτι που πήρες μέχρι τον πρώτο χαρακτήρα της τελευταίας ετικέτας πριν από αυτό το φύλλο, σε μια μεταβλητή a .
    1. Αν η συμβολοσειρά a έχει μήκος ίσο με την πρώτη συμβολοσειρά που ήδη υπάρχει στην λίστα A , τότε πρόσθεσε την a στην A .
    2. Αν η συμβολοσειρά a έχει μήκος μικρότερο από κάποια την πρώτη συμβολοσειρά που ήδη υπάρχει στην λίστα A
      1. Άδειασε την λίστα A
      2. Αποθήκευσε σε αυτή την συμβολοσειρά a .
    3. Άλλιώς, συνέχισε.
5. Τερμάτισε μόλις τερματίσουν όλα τα μονοπάτια που ξεκινάνε από την ρίζα με αυτόν τον τρόπο και επέστρεψε την λίστα A .

Παρατηρήσεις

Προσοχή: Το ερωτηματικό δεν συνεισφέρει στο βάθος κανενός κόμβου.

Ο παραπάνω αλγόριθμος εξυπηρετεί το ζητούμενο του ερωτήματος. Μόλις τελειώσει, θα έχουμε εντοπίσει την μικρότερη συμβολοσειρά (μέτρηση μήκους όπως αναφέρεται στο βήμα 4) που εμφανίζεται μόνο μία φορά στο κείμενο (αυτή την πληροφορία την αντλούμε από τις ετικέτες των φίλων στο βήμα 2).

Αυτό που κάνει ουσιαστικά ο παραπάνω αλγόριθμος είναι:

1. Βρες το μικρότερο μοναδικό προθέματα κάθε επιθέματος.
2. Διάλεξε τα μικρότερα μεταξύ αυτών.

4. Ερώτημα 4

Τα Θέματα που Εντοπίστηκαν

Τα suffix trees είναι εξαιρετικά σημαντικές δομές για την βιοπληροφορική. Εκ πρώτης όψεως όμως, συνειδητοποιούμε ότι συνοδεύονται από κάποια σημαντικά προβλήματα. Κάποια περιγράφονται παρακάτω:

- Ο χειρισμός τους γίνεται δύσκολος όταν χρειάζεται να αφαιρούμε και να προσθέτουμε στοιχεία συχνά. Αν για παράδειγμα αφαιρέσουμε την λέξη “άνθρωπος” (ενώ γνωρίζαμε ότι είναι η πρώτη λέξη που εισάγεται στο δέντρο η οποία περιλαμβάνει το γράμμα “α”) από ένα γενικευμένο suffix tree που περιέχει όλες τις λέξεις τις ελληνικής γλώσσας, τότε πρέπει να ξαναχτιστεί σημαντικά μεγάλο μέρος του δέντρου, αφού το α είναι εξαιρετικά συχνό γράμμα, και άρα, υπάρχει εξαιρετικά μεγάλο πλήθος επιθεμάτων που ξεκινάνε από αυτό.
- Είναι σημαντικά ογκώδεις δομές. Απαιτούν χώρο $O(n \log n)$ για να αποθηκεύσουν ένα string μεγέθους n , ενώ γνωρίζουμε ότι για να αποθηκεύσουμε ένα τέτοιο string χρειαζόμαστε μόνο $n \log n$ bits (όπου σ είναι το μέγεθος του αλφαριθμητικού). Αυτό το γεγονός, σε συνδυασμό με την ανάγκη τα Suffix Trees να βρίσκονται στην κύρια μνήμη ώστε να έχει νόημα η χρήση τους, δημιουργεί πρόβλημα στην εφαρμογή τους σε πολύ μεγάλα δεδομένα.

Διαθέσιμες Λύσεις

Φαίνεται ότι μια πρώτη προσπάθεια να επιλυθούν τα παραπάνω εστιάστηκε στην αποδοτικότερη αποθήκευση τους¹, ενώ αργότερα εμφανίστηκαν δομές οι οποίες προσομοίαζαν τα suffix trees, όπως τα suffix arrays². Η βιβλιογραφία φαίνεται να καταλήγει σε μια δομή η οποία άρει και τα δύο προβλήματα:

Το Δυναμικό Συμπιεσμένο Δέντρο Επιθεμάτων

Δεν προλάβαμε να αναλύσουμε τις πηγές που βρήκαμε. Παρόλα αυτά, παραθέτουμε την πιο περιεκτική από αυτές.

Dynamic Fully-Compressed
Suffix Trees

¹ Giegerich, R., Kurtz, S., Stoye, J.: Efficient implementation of lazy suffix trees. Softw. Pract. Exper. 33(11), 1035–1049 (2003)

² Manber, U., Myers, E.W.: Suffix arrays: A new method for on-line string searches. SIAM J. Comput. 22(5), 935–948 (1993)

5. Ερώτημα 5

Θα αναπτύξουμε έναν αλγόριθμο που ουσιαστικά εκτελεί DFS με τον επιπλέον περιορισμό ότι αναζητεί τη συμβολοσειρά που ζητείται.

Ο Αλγόριθμος

1. Σε ένα δέντρο επιθεμάτων ξεκίνα από τη ρίζα και εκτέλεσε DFS.
2. Όσο εκτελείται ο DFS συνέκρινε τους χαρακτήρες που σαρώνονται με τους αντίστοιχους ζητούμενους.
3. Κάθε φορά που εντοπίζεται η ζητούμενη υποσυμβολοσειρά, επέστρεφε την ταμπέλα του τελευταίου κόμβου που επισκέφθηκες πριν βρεθεί.
4. Τερμάτισε μόλις ο αλγόριθμος έχει επισκεφθεί όλα τα φύλλα.

Παρατηρήσεις

Μόλις ολοκληρωθεί ο αλγόριθμος θα έχουμε μια λίστα με τις λέξεις μέσα στο κείμενο όπου εμφανίζουν την ζητούμενη υποσυμβολοσειρά.

Ο αλγόριθμος τηρεί την προϋπόθεση ότι πρέπει να τρέχει σε χρόνο ανάλογο με το συνολικό αριθμό των χαρακτήρων στις ακμές του δέντρου.

5. Ερώτημα 6

Υποερώτημα (a)

Το πρόβλημα που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε είναι μια ειδική περίπτωση Weighted Edit Distance, οπότε μας γίνεται ξεκάθαρο ότι πρέπει να χρησιμοποιήσουμε δυναμικό προγραμματισμό για τον υπολογισμό της βέλτιστης καθολικής στοίχισης. Έστω λοιπόν 2 συμβολοσειρές S_1 και S_2 μεγέθους n , m αντίστοιχα και έστω $V[i, j]$ η τιμή της βέλτιστης στοίχισης των προθεμάτων $S_1[1, i]$ και $S_2[1, j]$.

Ορίζουμε τις παρακάτω συναρτήσεις υπολογισμού του score της στοίχισης, λαμβάνοντας υπόψην τα κόστη/κέρδη στον πίνακα αριστερά.

Action	Score	$\bullet V(i, 0) = -\rho \cdot i$
Ταίριασμα	1	$\bullet V(0, j) = -\rho \cdot j$
Προσθαφαίρεση	$-\rho$	$\bullet V(i, j) = \max [V(i - 1, j) - \rho,$ $V(i, j - 1) - \rho,$ $V(i - 1, j - 1) + s(S_1(i), S_2(j))]$
$\times$ Συνεχόμενες ασυμφωνίες	$-(\rho + \sigma x)$	όπου $s(S_1(i), S_2(j)) = \begin{cases} 1, & \text{αν } S_1(i) = S_2(j) \\ -(\rho + \sigma x), & \text{αλλιώς} \end{cases}$

Τώρα που έχουμε τις συναρτήσεις που θα υπολογίζουν το Score της στοίχισης μας ας σχεδιάσουμε τον αλγόριθμο.

Ο αλγόριθμος μας χωρίζεται σε 2 τμήματα:

1. Δημιουργία Πίνακα Βαθμολογίας Στοίχισης
2. Traceback Πίνακα και Παραγωγή στοίχισης

Δημιουργία Πίνακα Βαθμολογίας Στοίχισης

1. Δημιουργούμε τον Πίνακα Βαθμολογίας Στοίχισης μεγέθους n^m υπολογίζοντας ανά γραμμή όλα τα scores και προσθέτοντας δείκτες, σύμφωνα με το κελί που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό του κάθε score.
2. Καθώς υπολογίζουμε τον πίνακα, σε κάθε κελί, προτού υπολογιστεί το $V(i, j)$, γίνονται τα παρακάτω:

1. Αν για τον υπολογισμό του score χρειάζεται το $V(i-1, j-1)$:
  1. Αν $S_1[i] = S_2[j]$, τότε αποθήκευσε στο κελί $x=0$
  2. Άλλιώς $x = \text{το } x \text{ του κελιού στο οποίο είναι αποθηκευμένο το } V(i-1, j-1) + 1$

Traceback Πίνακα και Παραγωγή στοίχισης

1. Ξεκινώντας από την θέση (n, m) ακολουθούμε τους δείκτες μέχρι την θέση $(0, 0)$
2. Εκτελώντας το Traceback ταυτόχρονα δημιουργούμε τις στοιχίσεις από δεξιά προς τα αριστερά ως εξής:
  1. Όταν βρισκόμαστε σε κελί $[i, j]$ στο οποίο καταλήγει διαγώνιος δείκτης τότε τοποθετούμε τους χαρακτήρες $S_1[i]$ και $S_2[j]$ τον ένα κάτω από τον άλλο.
  2. Όταν βρισκόμαστε σε κελί $[i, j]$ στο οποίο καταλήγει οριζόντιος δείκτης τότε τοποθετούμε τους χαρακτήρες _ και $S_2[j]$ τον ένα κάτω από τον άλλο.

2.3.Όταν βρισκόμαστε σε κελί (i,j) στο οποίο καταλήγει κάθετος δείκτης τότε τοποθετούμε τους χαρακτήρες $S_1[i]$ και $_$ τον ένα κάτω από τον άλλο.

Παρατηρήσεις

Στον παραπάνω αλγόριθμο η δημιουργία του πίνακα γίνεται σε χρόνο $O(nm)$ ενώ το Traceback σε χρόνο $O(n+m)$. Άρα ο αλγόριθμος εκτελείται πράγματι σε χρόνο $O(nm)$ όπως ζητείται.

Υποερώτημα (β)

Το πρόβλημα που καλούμαστε να λύσουμε είναι συγγενικό του Longest Common Extension, όπου $i=j=1$. Έτσι θα χρησιμοποιήσουμε ένα γενικευμένο suffix tree ώστε να το επιλύσουμε.

Ο Αλγόριθμος

1. Δημιούργησε μια δομή λεξικού που για κλειδιά έχει όλα τα πιθανά ζευγάρια των k συμβολοσειρών. Σε κάθε τιμή του λεξικού να υπάρχει μια θέση για μια συμβολοσειρά και μια θέση για έναν ακέραιο l . Αρχικοποίησε όλα τα l στο 0.
2. Δημιούργησε ένα γενικευμένο δέντρο επιθεμάτων με δυνατότητα απάντησης ερωτημάτων Ics . Προσοχή, σε αυτή την προεπεξεργασία, στους ενδιάμεσους κόμβους να σημειώνεις τις συμβολοσειρές μόνο αν υπάρχει φύλλο-απόγονος που να δηλώνει ότι σε αυτό τερματίζει το πρώτο επίθεμα της αντίστοιχης συμβολοσειράς. Επίσης να αποθηκεύεις και το βάθος του κόμβου, d .
3. Για κάθε συμβολοσειρά:
  - 3.1.Ξεκίνα από το φύλλο του πρώτου επιθέματος της a (του επιθέματος δηλαδή που ξεκινάει από την αρχή της λέξης, της λέξης ολόκληρης), και ταξίδευε προς τη ρίζα.
  - 3.1.1.Σε κάθε ενδιάμεσο κόμβο που θα βρίσκεις που είναι κοινός πρόγονος με άλλη συμβολοσειρά (έστω β), εξέτασε αν το d του κόμβου είναι μεγαλύτερο του l του λεξικού στο κλειδί (a,β) .
    - 3.1.1.1.Αν είναι , τότε με κλειδί (a,β) αποθήκευσε το d στο l και το $a[1,d]$
  - 3.2.Πήγαινε στην επόμενη συμβολοσειρά

Παρατηρήσεις

- Για να μην χρειαστεί να χτίσουμε ένα λεξικό με όλα τα πιθανά ζευγάρια, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε μια λίστα, στην οποία θα δημιουργούμε ένα ζευγάρι $(l, \text{ζευγάρι συμβολοσειρών})$ μόνο αν όντως εμφανιστεί κοινός πρόγονος μεταξύ τους.
- Ο παραπάνω αλγόριθμος όντως βρίσκει ποιο είναι το κενό πρόθεμα όλων των πιθανών ζευγαριών των k συμβολοσειρών που δίνονται σαν είσοδο σε χρόνο $O(k^*n+a)$

7. Ερώτημα 7

Ας ξεκινήσουμε γράφοντας τις εξισώσεις που θα μας βοηθήσουν στην παραγωγή του πίνακα δυναμικού προγραμματισμού.

Action	Weight
Ένθεση / Διαγραφή - d	1
Αντικατάσταση - r	2
Ταίριασμα - e	0

$$D(i,0) = i * 1$$

$$D(0,j) = j * 1$$

$$D(i,j) = \min[D(i-1,j) + d, \\ D(i,j-1) + d, \\ D(i-1,j-1) + t(i,j)]$$

όπου:

$$t(i,j) = \begin{cases} 0, & \text{αν } S_1(i) = S_2(j) \\ 2, & \text{αλλιώς} \end{cases}$$

Ελέγχουμε τον ισχυρισμό της εκφώνησης

$$D(n,m) = m + n - 2u$$

$$u = \frac{m + n - D(n,m)}{2}$$

	-	C	A	T	G	C
-	0	1	2	3	4	5
T	1	2	3	2	3	4
A	2	3	2	3	4	5
T	3	4	3	2	3	4
C	4	3	4	3	4	3

$$D(4,5) = 5 + 4 - 2 * 2$$

$$3 = 9 - 4$$

$$3 = 5$$

Ψευδές

Δοκιμάζουμε να τρέξουμε μερικά παραδείγματα. Και καταλήγουμε σε αντιπαράδειγμα. Όπως βλέπουμε, η μέγιστη κοινή υποακολουθία του παραδείγματος είναι η "AT" και είναι μήκους 2.

Διατύπωση Αλγορίθμου

Παρόλα αυτά, όπως είναι λογικό, μέσα από τον πίνακα μας μπορούμε να δημιουργήσουμε μια στοίχιση η οποία θα περιλαμβάνει την μεγαλύτερη κοινή υποακολουθία των δύο συμβολοσειρών με αυτόν τον τρόπο:

1. Δημιούργησε τον πίνακα δυναμικού προγραμματισμού χρησιμοποιώντας τις εξισώσεις που εμφανίζονται παραπάνω.
2. Δέσμευσε μεταβλητές `length=0`, `max_length=0` και `position=0`, `max_position`
3. Ξεκινώντας από την θέση (n,m) , επέλεγε κάθε φορά το κελί που πληρεί την προϋπόθεση:
 $D(i,j)=\min[D(i-1,j)+d, D(i,j-1)+d, D(i-1,j-1)+t(i,j)]$, μέχρι $i=0$ ή $j=0$
  - 3.1. Αν $S1(i) = S2(j)$ τότε
    - 3.1.1. Πρόσθεσε 1 στο `length`
    - 3.1.2. `position=i`
  - 3.2. Άλλιώς
    - 3.2.1. Αν `length>maxlength`, `maxlength=length` και `length=0`
4. Επέστρεψε $S[\text{max\_position}:\text{max\_position+max\_length}]$

Υλοποίηση

Ο παραπάνω αλγόριθμος έχει υλοποιηθεί σε Python. Μπορείτε να δείτε παρακάτω screenshots από παραδείγματα που δοκιμάσαμε.

S1 : kalimera
 S2 : oli mera kai oli nixta
 LCS: mera

S1 : abalamaba
 S2 : alamabada
 LCS: alamaba

S1 : ACGTAAAT
 S2 : TACAGTAT
 LCS: GTA

S1 : aerodromio
 S2 : tromeros
 LCS: ro

Python Script

8. Ερώτημα 8

Παρακάτω εναποθέτουμε τις διαθέσιμες πληροφορίες των δύο ιών, Καθώς επίσης και την μέγιστη κοινή υποακολουθία μεταξύ τους.

SARS-CoV-2

Απομονωμένη η ακίδα

Περισσότερες Πληροφορίες

Bat-RaTG13

Απομονωμένη η ακίδα

Περισσότερες Πληροφορίες

Μέγιστη κοινή Υποακολουθία

```
RSVASQSIAYTMSLGAENSVAYSNNIAIPTNFTISVTTEILPVSMKTSVDCTMYICGDSTECSNLLQYGSFCT
QLNRALTGIAVEQDKNTQEVTFAQVKQIYKTPPIKDFGGFNFSQILPDPSKRSFIEDLLFNKVTLADAGFIKQY
GDCLGDIAARDLICAQKFNGLTVLPPLLTDEMIAQYTSALLAGTITSGWTFGAGAALQIPFAMQMAYRFNGIGVT
QNVLYENQKLIANQFNSAIGKIQDSSLSSSTASALGKLQDVVNQNAQALNTLVKQLSSNFGAISSVLNDILSRLDKV
EAEVQIDRLITGRLQSLQTYVTQQLIRAAEIRASANLAATKMSECVLGQSKRVDFCGKGYHLMSFPQSAPHGVV
FLHVTYVPAQEKNFTTAPAIHDGKAHFREGVFVSNGTHWFVTQRNFYEPQIITTDNTFVSG
```

9. Ερώτημα 9

Για την καλύτερη οπτικοποίηση των αποτελεσμάτων έγινε χρήση εργαλείων που βρέθηκαν στο διαδύκτιο.
Για να έχετε πρόσβαση σε αυτά τα εργαλεία μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τα αντίστοιχα κουμπιά.

	G	A	T	C	G	T	G	A	A	T	T	
	0	-1	-2	-3	-4	-5	-6	-7	-8	-9	-10	-11
G	-1	1	0	-1	-2	-3	-4	-5	-6	-7	-8	-9
G	-2	0	0	-1	-2	-1	-2	-3	-4	-5	-6	-7
T	-3	-1	-1	1	0	-1	0	-1	-2	-3	-4	-5
T	-4	-2	-2	0	0	-1	0	-1	-2	-3	-2	-3
C	-5	-3	-3	-1	1	0	-1	-2	-3	-3	-3	-3
G	-6	-4	-4	-2	0	2	1	0	-1	-2	-3	-4
T	-7	-5	-5	-3	-1	1	3	2	1	0	-1	-2
G	-8	-6	-6	-4	-2	0	2	4	3	2	1	0
G	-9	-7	-7	-5	-3	-1	1	3	3	2	1	0
A	-10	-8	-6	-6	-4	-2	0	2	4	4	3	2

Global Alignment Table

Αριστερά φαίνεται ο πίνακας δυναμικού προγραμματισμού που προέκυψε. Η δεύτερη γραμμή και η δεύτερη στήλη αρχικοποιούνται με το κόστος στοίχισης με το κενό. Κάθε φορά που συμπληρώνεται η τιμή ενός κελιού σημειώνεται από ποιο κελί προήλθε, για την εκτέλεση του Traceback.

Το Traceback αρχίζει από το τελευταίο κελί του πίνακα, η τιμή του οποίου είναι και η τιμή της ολικής στοίχισης. Η στοίχιση που θα προκύψει από το Traceback είναι η βέλτιστη.

G	A	T	_	C	G	T	G	A	A	T	T
G	G	T	T	C	G	T	G	G	A	_	_

Global Alignment App

D	G	A	T	C	G	T	G	A	A	T	T
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
G	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0
G	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0
T	0	0	0	1	0	0	2	1	0	0	1
T	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1
C	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	1
G	0	1	0	0	1	3	2	1	0	0	0
T	0	0	0	1	0	2	4	3	2	1	1
G	0	1	0	0	0	1	3	5	4	3	2
T	0	0	0	1	2	4	4	3	2	1	1
G	0	1	0	0	0	1	2	4	4	3	2
A	0	0	2	1	0	0	1	3	5	5	4

Local Alignment Table

T	C	G	T	G
*	*	*	*	*
T	C	G	T	G
T	C	G	T	G
C	G	T	G	A
G	T	G	A	_
T	C	G	T	G
*	*	*	*	*
T	C	G	T	G
T	C	G	T	G
C	G	T	G	A
G	T	G	A	_
T	C	G	T	G
*	*	*	*	*
T	C	G	T	G
T	C	G	T	G
G	T	G	A	A

Results

Local Alignment App

Στην τοπική στοίχιση δεν συναντώνται αρνητικές τιμές στα κελιά του πίνακα, ενώ δίνεται έμφαση στις περιοχές με την μεγαλύτερη ομοιότητα. Οι αρνητικές τιμές μετατρέπονται σε 0 και το Traceback δεν αρχίζει από το τελευταίο κελί, αλλά από τα κελιά με τη μέγιστη ομοιότητα, και καταλήγει στο πρώτο κελί με τιμή 0.

Η τοπική στοίχιση μπορεί να οδηγήσει σε πολλές βέλτιστες εναλλακτικές τις οποίες μπορείτε να δείτε στον πίνακα "Results" που υπάρχει αριστερά.